

BEZPIECZEŃSTWO

W SZKOLE.

PROCEDURY

Spis treści

WSTĘP.....	4
I. Procedura postępowania w przypadku przedłużającej się nieobecności na zajęciach lekcyjnych.	5
II. Procedury postępowania w przypadku uczniowskich wagarów czy samowolnego opuszczenia szkoły.	5
III. Procedury postępowania względem rodziców w przypadku zaniedbywania zdrowia ucznia....	6
IV. Procedura postępowania w przypadku złamania przez ucznia zakazu korzystania w czasie zajęć lekcyjnych z telefonu komórkowego, dyktafonu, aparatu fotograficznego lub innego urządzenia służącego do rejestrowania dźwięku i obrazu.....	6
V. Procedura postępowania w sytuacjach, gdy rodzice odmawiają współpracy ze szkołą lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (rodzice uzależnieni od alkoholu, narkotyków lub przejawiający zachowania mogące świadczyć o zaburzeniach psychicznych, dziecko jest uczestnikiem lub ofiarą przemocy domowej, nieuregulowana jest sytuacja prawna dziecka). ...	7
VI. Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania się ucznia wobec innych uczniów, nauczycieli, pracowników szkoły.....	7
VII. Procedura postępowania wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa.	8
VIII. Procedury postępowania wobec ofiary czynu karalnego wychowawca, pedagog powinien podjąć następujące kroki:	8
IX. Procedura postępowania w przypadku przyniesienia przez ucznia papierosów lub ich palenia na terenie szkoły.....	8
X. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel uzyska informacje, że uczeń używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.	9
XI. Procedura postępowania w przypadku, gdy pracownik szkoły podejrzewa lub stwierdza, że uczeń jest pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.	9
XII. Procedura postępowania, gdy nauczyciel (pracownik szkoły) znajduje na terenie szkoły substancje przypominające wyglądem narkotyk.....	10
XIII. Procedura postępowania, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.....	10
XIV. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia faktu kradzieży przez ucznia.....	11
XV. Procedury postępowania, w przypadku jeżeli nauczyciel podejrzewa krzywdzenie dziecka – przemoc seksualną:	11
XVI. Procedura postępowania w przypadku innego zagrożenia bezpieczeństwa pobytu uczniów na terenie szkoły np. chęci zabrania ucznia z zajęć przez osobę nieupoważnioną lub nieznaną, uprowadzenia ucznia, wtargnięcia osób obcych i inne, należy:.....	11
XVII. Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ścieganego z urzędu na terenie szkoły.	12
XVIII. Procedura postępowania w przypadku prób samobójczych lub samobójstwa ucznia.	12
XIX. Procedura postępowania w przypadku ciąży uczennicy.	14

XX. Procedura postępowania w przypadku otrzymania podejrzonej paczki lub koperty oraz telefonu ostrzegającego przed niebezpieczeństwem.....	15
XXI. Postępowanie w czasie zagrożenia „bombowego” (przyjęcie ..... zgłoszenia telefonicznego, znalezienie na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, przedmiotu niewiadomego pochodzenia).....	15
XXII. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń jest ofiarą przemocy w rodzinie.....	15
XXIII. Postępowanie w przypadku próby odebrania dziecka ze szkoły przez nietrzeźwego rodzica.	16
XXIV. POSTĘPOWANIE W RAZIE WYPADKÓW	16

WSTĘP

Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją, w szczególności: narkomanią, alkoholizmem i prostytutką stały się żywym prawem, według którego rozwiązuje się w szkole sytuacje trudne. Ich obligatoryjny charakter jest szkołom narzucony przez prawo oświatowe i wynika z zapisu w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 stycznia 2003r w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem. W § 9 obligują one wszystkie placówki oświatowe do informowania rodziców i policji o sytuacjach kryzysowych w szkole. Natomiast w § 10- do opracowania (zgodnie ze statutem) strategii działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych wobec dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.

Art 304 § 1 kodeksu postępowania karnego nakłada na każdego, kto dowiedział się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, społeczny obowiązek zawiadomienia o tym prokuratora lub policję. Przestępstwami ściganymi z urzędu są np.:

- spowodowanie uszczerbku na zdrowiu (art.156 kodeksu karnego) lub innego uszkodzenia ciała (art. 157 kodeksu karnego) ;
- pobicie (art. 158 paragraf 1 kodeksu karnego);
- narażenie na niebezpieczeństwo (art. 160 kodeksu karnego);
- czyn lubieżny z osobą małoletnią poniżej lat 15. (art. 200 kodeksu karnego); □
znęcanie się (art. 207 kodeksu karnego).

Nauczyciele zobowiązani są do zachowania poufności wszelkich informacji i danych, które uzyskali przy wykonywaniu swoich działań.

Warto pamiętać, że zgodnie z art. 63 ust. 1 Karty Nauczyciela nauczyciel podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych na zasadach określonych w kodeksie karnym. Organ prowadzący szkołę i dyrektor szkoły są więc zobowiązani z urzędu występować w obronie nauczyciela, gdy jego uprawnienia zostaną naruszone.

I. Procedura postępowania w przypadku przedłużającej się nieobecności na zajęciach lekcyjnych.

1. Rodzic ma obowiązek poinformować szkołę o przyczynach nieobecności dziecka najpóźniej w ciągu trzech dni od zaistnienia nieobecności
2. Jeżeli przez trzy dni nie ma informacji od rodziców o przyczynach nieobecności dziecka **wychowawca ma obowiązek:**
3. rozpoznać przyczynę nieobecności ucznia w szkole, poprzez nawiązanie kontaktu z rodzicami, opiekunami prawnymi lub uczniem (telefon, wyjście do domu,).
4. Jeżeli nieobecność przedłuża się a podejmowane działania nie przynoszą skutku - wychowawca wysyła za pomocą sekretariatu szkoły list polecony z podpisem dyrektora szkoły i zgłasza sprawę do pedagoga szkolnego.
5. Pedagog szkolny wraz z wychowawcą przeprowadza rozmowę z rodzicami i uczniem **zobowiązując ich na piśmie do zapewnienia regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia szkolne.**
6. W przypadku niedotrzymania przez ucznia i rodziców pisemnego zobowiązania, lub niestawienie się na rozmowę skutkuje wysłaniem przez pedagoga szkolnego **„upomnienia w sprawie regularnego posyłania dziecka na zajęcia szkolne (za potwierdzeniem odbioru)**
7. Brak rezultatów powyższych działań spowoduje wystąpienie szkoły do organu prowadzącego o **wdrożenie postępowania przymusowego oraz/lub wysłanie do sądu informacji o sytuacji ucznia**

II. Procedury postępowania w przypadku uczniowskich wagarów czy samowolnego opuszczenia szkoły.

1. Wychowawca na bieżąco powiadamia telefonicznie rodziców (opiekunów prawnych) o ucieczce/kach z lekcji.
2. W przypadku powtarzających się ucieczek z lekcji wychowawca stara się ustalić przyczynę wagarów i miejsca pobytu ucznia w czasie nieobecności w szkole- o wynikach swych działań powiadamia rodziców.
3. Wzywa do szkoły rodziców (opiekunów prawnych) ucznia i przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodziców. Zobowiązuje ucznia do zaniechania wagarów lub samowolnego opuszczania szkoły, a rodziców do kontrolowania frekwencji dziecka. Ustala z rodzicami strategię postępowania. Sporządza notatkę z przeprowadzonej rozmowy podpisana przez rodzica i ucznia (do teczki wychowawcy).
4. W przypadku braku poprawy i częstej nieobecności ucznia spowodowanej wagarami informuje o zdarzeniu pedagoga szkolnego.

5. Pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły wzywa rodziców na rozmowę celem wyjaśnienia sytuacji i poinformowania rodziców (prawnych opiekunów) ucznia o konsekwencjach wynikających z nie realizacji obowiązku szkolnego przez dziecko.
6. Dalszy tok postępowania jak w *I procedurach pkt. 6 i 7*

III. Procedury postępowania względem rodziców w przypadku zaniedbywania zdrowia ucznia.

1. Rozmowa wychowawcy z rodzicami (jeśli istnieje potrzeba w obecności pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły)
  - a) Konsultacja z pielęgniarką szkolną i środowiskową.
  - b) Wskazanie poradni specjalistycznych w celu udzielenia pomocy dziecku.
  - c) Wskazanie form pomocy psychologiczno - pedagogicznej na terenie szkoły.
5. W drastycznych przypadkach pedagog szkolny powiadamia o braku należytej opieki Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich, lub/i kuratora sądowego, lub/i MGOPS

IV. Procedura postępowania w przypadku złamania przez ucznia zakazu korzystania w czasie zajęć lekcyjnych z telefonu komórkowego, dyktafonu, aparatu fotograficznego lub innego urządzenia służącego do rejestrowania dźwięku i obrazu.

1. Nauczyciel ma obowiązek zareagować w przypadku, gdy bez jego zgody na zajęciach lekcyjnych uczeń korzysta z dyktafonu, aparatu fotograficznego bądź innego urządzenia służącego do rejestrowania dźwięku i obrazu, odebrać urządzenie i przekazać je dyrektorowi szkoły. W przypadku kiedy uczeń odmawia oddania urządzenia nauczyciel powiadamia pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły. W sytuacji dalszej odmowy szkoła powiadamia policję i rodziców
2. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że w/w sprzęt został wykorzystany do zarejestrowania dźwięku lub obrazu na zajęciach ma prawo żądać od ucznia ujawnienia nagrania i przekazania mu sprzętu użytego do rejestracji (w obecności innej osoby dorosłej).
3. W przypadku, gdy nauczyciel jest pewien, że doszło do rejestracji lub gdy uczeń odmawia ujawnienia nagrania nauczyciel powiadamia o tym fakcie wychowawcę i pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły. Zabezpiecza sprzęt wykorzystany do rejestracji w celu uniemożliwienia jej skasowania i przekazuje go wychowawcy, pedagogowi lub dyrektorowi szkoły.
4. Wychowawca i pedagog szkolny przeprowadzają rozmowę z uczniem, ustalają okoliczności i cel użycia przez niego sprzętu rejestrującego na lekcji i za jego zgodą odtwarzają ewentualne nagranie.
5. W przypadku, gdy uczeń nadal odmawia ujawnienia nagrania lub nie chciał dobrowolnie przekazać sprzętu nauczycielowi, wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskane informacje o zdarzeniu. Przeprowadza rozmowę

z uczniem w obecności rodziców, zobowiązuje go do natychmiastowego skasowania ewentualnego nagrania i wyjaśnienia konsekwencje związane z jego upowszechnianiem lub opublikowaniem. Wychowawca sporządza notatkę z rozmowy (do teczki wychowawcy). W obecności ucznia przekazuje rodzicom zatrzymany sprzęt.

6. W przypadku, gdy uczeń ponownie złamie zakaz rejestrowania zajęć lekcyjnych bez zgody nauczyciela lub upowszechnia bądź publikuje dokonane nagrania (np. w Internecie) podlega karom statutowym.

V. Procedura postępowania w sytuacjach, gdy rodzice odmawiają współpracy ze szkołą lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (rodzice uzależnieni od alkoholu, narkotyków lub przejawiający zachowania mogące świadczyć o zaburzeniach psychicznych, dziecko jest uczestnikiem lub ofiarą przemocy domowej, nieuregulowana jest sytuacja prawna dziecka).

1. Nauczyciel/wychowawca powiadamia o zaobserwowanej sytuacji pedagoga szkolnego,
2. Pedagog szkolny występuje do kuratora sądowego i/lub pracownika socjalnego o przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania ucznia.
3. W przypadku potwierdzenia złej sytuacji domowej ucznia pedagog szkolny informuje o tym dyrektora szkoły oraz występuje do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną.
4. Problem zostaje objęty pracą zespołu wychowawczego w celu udzielenia pomocy dziecku.
5. Pedagog szkolny, w razie potrzeby, nawiązuje współpracę z M-GOPS, M-GKRPA lub inną instytucją wspierającą funkcjonowanie rodziny.

VI. Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania się ucznia wobec innych uczniów, nauczycieli, pracowników szkoły.

1. Nauczyciel przerywa agresywne zachowanie ucznia (grupy uczniów). Jeżeli jest to niemożliwe a agresywne zachowanie ucznia w czasie lekcji zagraża bezpieczeństwu jemu samemu i pozostałym uczniom nauczyciel przekazuje do sekretariatu kopertę z nr klasy. Pani z sekretariatu przekazuje niezwłocznie informację dyrektorowi, który udaje się do wskazanej sali. Ocenia zaistniałą sytuację i podejmuje odpowiednie działania(w zależności od potrzeby): odizolowuje ucznia, wzywa pogotowie, szkolną pielęgniarkę, policję i rodziców.
2. W przypadku przerwania przez ucznia niepożądanego zachowania nauczyciel informuje wychowawcę klasy lub pedagoga szkolnego o zdarzeniu.
3. Wychowawca lub pedagog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniem/uczniemi na temat zdarzenia, sporządza notatkę (opis zdarzenia, osoby uczestniczące, sprawca, poszkodowany).
4. Wychowawca informuje rodziców (opiekunów prawnych) ucznia/uczniów, uczestników zdarzenia o zaistniałej sytuacji (odnotowuje ten fakt w dzienniku).

5. W przypadku powtarzania się sytuacji wychowawca zgłasza ten fakt do pedagoga szkolnego oraz powiadamia dyrektora szkoły o przypadkach szczególnie drastycznych zachowań agresywnych (stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia).
6. Wychowawca ucznia/uczniów w porozumieniu z dyrektorem szkoły stosuje wobec ucznia/uczniów kary określone w Statucie Szkoły a w sytuacji zagrażającej zdrowiu innych wzywa policję

VII. Procedura postępowania wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa.

1. Nauczyciel będący świadkiem czynu niezwłocznie powiadamia o zdarzeniu pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły.
2. Przekazuje sprawcę czynu (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) pod opiekę pedagogowi szkolnemu lub dyrektorowi szkoły.
3. Zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa (np. ostre narzędzia, przedmioty kradzieży itp.)
4. We współpracy z pedagogiem ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia, sporządza notatkę służbową z zajścia
5. Wychowawca, Pedagog szkolny lub dyrektor szkoły powiadamia rodziców (opiekunów prawnych) ucznia- sprawcy.
6. Dyrektor szkoły niezwłocznie powiadamia policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.

VIII. Procedury postępowania wobec ofiary czynu karalnego wychowawca, pedagog powinien podjąć następujące kroki:

1. Powierzyć opiekę nad uczniem – ofiarą czynu karalnego pielęgniarce lub osobie przeszkolonej w udzielaniu pierwszej pomocy. To ona decyduje o konieczności ewentualnego wezwania pogotowia. Niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły i/lub pedagoga szkolnego.
2. Powiadomić o zdarzeniu rodziców ucznia, pamiętając, aby informacją zawierała:
  - zwięzły opis zdarzenia,
  - opis aktualnego stanu fizycznego i psychicznego ofiary,
  - kroki podjęte w celu wyjaśnienia zajścia oraz zapewnienia bezpieczeństwa fizycznego ofierze.

IX. Procedura postępowania w przypadku przyniesienia przez ucznia papierosów lub ich palenia na terenie szkoły.

1. Osoba, która zauważy ucznia palącego papierosy na terenie szkoły powinna poinformować wychowawcę lub pedagoga szkolnego.
2. Wychowawca/pedagog szkolny w obecności innej osoby dorosłej ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu papierosy, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej

odzieży. [Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonywać czynności przeszukania odzieży, ani teczki ucznia- jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji].

3. Wychowawca/pedagog szkolny zabezpiecza papierosy i dopilnowuje, by sprawca uporządkował miejsce zdarzenia.
4. Wychowawca rozmawia z uczniem o zdarzeniu oraz wzywa (ew. telefonicznie powiadamia) do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im informację o paleniu papierosów przez dziecko.
5. Przeprowadza rozmowę z uczniem w ich obecności, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. Sporządza notatkę o zaistniałym incydencie, którą podpisuje rodzic (opiekun) dziecka (do teczki wychowawcy).
6. W przypadku nasilenia się zjawiska u jednego lub grupy uczniów, wychowawca powiadamia pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły oraz stosuje wobec wychowanków kary określone w Statucie Szkoły.

X. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel uzyska informacje, że uczeń używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.

1. Nauczyciel zobowiązany jest do przekazania uzyskanej informacji wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (opiekunów prawnych) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. W przypadku, gdy rodzice odmówią współpracy, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).
5. Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowy z uczniem i rodzicami, ostrzeżenia przed konsekwencjami, spotkania z pedagogiem i psychologiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).

XI. Procedura postępowania w przypadku, gdy pracownik szkoły podejrzewa lub stwierdza, że uczeń jest pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.

1. Niezwłocznie powiadamia dyrektora lub pedagoga szkolnego.

2. Razem z innym pracownikiem szkoły stara się odizolować ucznia od społeczności szkolnej
3. Wychowawca klasy lub pedagog szkolny lub dyrektor powiadamia i wzywa do szkoły rodziców ucznia w celu zabrania go do domu.
4. Gdy rodzice odmawiają przybycia do szkoły, lub powiadomienie ich o sytuacji jest niemożliwe, dyrektor szkoły wzywa policję w celu odwiezienia ucznia do domu.
5. Jeśli sytuacja tego wymaga dyrektor szkoły lub inny pracownik wzywa pogotowie ratunkowe.
6. Jeśli uczeń zachowuje się agresywnie i zaprzecza, że zażywał alkohol lub inne środki psychotropowe dyrektor szkoły wzywa policję w celu zbadania ucznia na okoliczność zażywania środków psychotropowych.
7. Po zdarzeniu dyrektora szkoły stosuje wobec wychowanków kary określone w Statucie Szkoły.

XII. Procedura postępowania, gdy nauczyciel (pracownik szkoły) znajduje na terenie szkoły substancje przypominające wyglądem narkotyk.

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej niepowołanych osób oraz jej ewentualnym zniszczeniem do czasu przyjazdu policji.
2. O ile to możliwe próbuje ustalić do kogo znaleziona substancja należy.
3. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły, który wzywa policję.
4. Po przyjeździe policji dyrektor szkoły niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

XIII. Procedura postępowania, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.

1. Nauczyciel izoluje ucznia, powiadamia pedagoga i/lub dyrektora szkoły oraz wychowawcę klasy [Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonywać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia- jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji!] (i w ich obecności żąda, aby uczeń przekazał mu substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją)
2. W przypadku, gdy uczeń, mimo żądań, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
3. O zaistniałej sytuacji wychowawca powiadamia rodziców.

4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, dyrektor szkoły po odpowiednim zabezpieczeniu zobowiązany jest przekazać ją policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie dokumentuje, sporządzając notatkę z ustaleń i sporządzeń.

XIV. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia faktu kradzieży przez ucznia.

1. Wychowawca/Nauczyciel zawiadamia o zdarzeniu pedagoga lub samodzielnie podejmuje działania wyjaśniające
2. We współpracy z pedagogiem szkolnym ustala okoliczności kradzieży dokonanej przez wychowanka (z zachowaniem nietykalności osobistej ucznia).
3. Wzywa rodziców (opiekunów prawnych) sprawcy, przeprowadza rozmowę z uczniem w ich obecności, z której sporządza notatkę podpisaną przez rodziców (doteczki wychowawcy).
4. Sprawca podejmuje zadośćuczynienie poszkodowanemu w kradzieży.
5. Wychowawca w porozumieniu z dyrektorem szkoły ustala dla ucznia karę określoną w Statucie Szkoły.

XV. Procedury postępowania, w przypadku jeżeli nauczyciel podejrzewa krzywdzenie dziecka – przemoc seksualną:

1. Zawiadamia o swoich spostrzeżeniach pedagoga lub dyrektora szkoły.
2. Pedagog podejmuje działania pomocowe – interwencyjne:
  - a. Zapewnia dziecku bezpieczeństwo fizyczne,
  - b. Zapewnia pomoc medyczną,
  - c. Uruchamia działania prawne,- powiadamia policję i kuratora sądowego
  - d. Wskazuje konieczność i możliwość pomocy psychologicznej i psychoterapeutycznej.
3. W przypadku, kiedy znamy (lub podejrzewamy) osobę będącą sprawcą wykorzystywania, dyrektor szkoły lub pedagog szkolny zawiadamia prokuraturę i/lub policję

XVI. Procedura postępowania w przypadku innego zagrożenia bezpieczeństwa pobytu uczniów na terenie szkoły np. chęci zabrania ucznia z zajęć przez osobę nieupoważnioną lub nieznaną, uprowadzenia ucznia, wtargnięcia osób obcych i inne, należy:

1. Poinformować stronę o konieczności udania się do dyrektora szkoły w celu wyjaśnienia sprawy.

2. Zawiadomić koordynatora ds. bezpieczeństwa tj. pedagoga, a jeśli sytuacja tego wymaga to również policję.
3. Uniemożliwić wykonanie niezgodnego z prawem działania – jeśli to konieczne – użyć tyle siły ile to niezbędne, gdy sytuacja tego wymaga.

XVII. Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu na terenie szkoły.

Wybrane kategorie przestępstw z Kodeksu karnego ścigane z urzędu: udział w bójce lub pobiciu, doprowadzenie małoletniego poniżej 15 lat do obcowania lub poddania się innej czynności seksualnej, znęcanie się, naruszenie nietykalności cielesnej funkcjonariusza, wywieranie wpływu na świadka, kradzież, kradzież z włamaniem, rozbój, kradzież, wymuszenie rozbójnicze, przywłaszczenie, oszustwo.

1. Osoba będąca świadkiem lub posiadająca informację o popełnieniu ww. przestępstw natychmiast powiadamia dyrektora szkoły.
2. Dalsze działania podejmuje dyrektor szkoły.

XVIII. Procedura postępowania w przypadku prób samobójczych lub samobójstwa ucznia.

1. Każdy pracownik szkoły ma obowiązek zareagowania na jakikolwiek sygnał o ryzyku zachowania autodestrukcyjnego u ucznia. W przypadku zaobserwowania lub podjęcia informacji, że uczeń planuje podjąć próbę samobójczą, każdy pracownik powinien niezwłocznie poinformować o tym dyrektora szkoły.

A. Postępowanie w przypadku stwierdzenia występowania u ucznia czynników wskazujących na ryzyko zachowań samobójczych.

O wysokim ryzyku zachowań samobójczych świadczyć może wystąpienie przynajmniej jednego z poniższych czynników:

- a. Mówienie o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku nadziei
- b. Mówienie wprost lub bezpośrednio o samobójstwie, pisanie listów pożegnalnych lub testamentu
- c. Pozbywanie się osobistych i cennych dla ucznia przedmiotów
- d. Unikanie kontaktów z bliskimi kolegami, izolacja, zamykanie się w sobie
- e. Zaniechanie zajęć, które dotychczas sprawiały uczniowi przyjemność
- f. Przejawianie dużych zmian charakteru, nastroju, występowanie nietypowych zachowań
- g. Przejawianie innych zachowań ryzykownych: okaleczanie się, zażywanie narkotyków, spożywanie alkoholu

- h. Przejawianie zainteresowania tematyką śmierci, umierania itp.
- i. Podejmowanie w przeszłości prób samobójczych
- j. Fascynacja znanymi osobami (np. gwiazdami popkultury), które popełniły samobójstwo

3. Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia, wychowawca, pedagog i psycholog szkolny podejmują odpowiednie działania interwencyjne:

- a. Jednoznacznie ustalają, które z w/w przesłanek występują u danego ucznia
- b. Przeprowadzają analizę sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia w celu występowania ustalenia przyczyn, kontaktują się z rodzicami w celu ustalenia przyczyn zmian w zachowaniu ucznia
- c. Przekazują informację o zagrożeniu rodzicom i dyrektorowi szkoły
- d. Ustalają z rodzicami zasady wzajemnych kontaktów, proponują pomoc psychoterapeutyczną na terenie szkoły lub poza nią

B. Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych)

4. Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia wychowawca, pedagog szkolny oraz dyrektor szkoły podejmują następujące działania:

- a. Nie pozostawiają ucznia samego, próbują przeprowadzić go w ustronne, bezpieczne miejsce
- b. Informują o zaistniałej informacji i zagrożeniu rodziców
- c. Przekazują dziecko pod opiekę rodziców (prawnych opiekunów) lub jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa ucznia odpowiednim instytucjom (np. policji)

C. Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń podjął próbę samobójczą.

5. Po powzięciu informacji, że uczeń podjął próbę samobójczą dyrektor szkoły, wychowawca, pedagog szkolny podejmują następujące działania:

- a. Jeśli próba samobójcza ma miejsce w szkole, wychowawca, (nauczyciel, pracownik) powiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły a ten rodziców/opiekunów prawnych
- b. Dyrektor szkoły, pedagog szkolny oraz wychowawca dokonują oceny sytuacji i przeprowadzają rozmowę wspierającą z uczniem i rodzicami oraz przekazują informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- c. Jeśli próba samobójcza ma miejsce w domu, a rodzic poinformował o zajściu szkołę, dyrektor szkoły, pedagog szkolny przekazuje rodzicom informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej próbie samobójczej dyrektor informuje Radę Pedagogiczną pod rygorem tajemnicy w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli
- d. Pedagog planuje dalsze działania mające na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, atmosfery życzliwości i wsparcia oraz przekazują rodzicom

informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą

- e. W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa dyrektor szkoły informuje organ prowadzący i nadzorujący szkołę o zaistniałej sytuacji
- f. Pedagog szkolny oraz wychowawcy udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym uczniom szkoły

D. Postępowanie w przypadku dokonania przez ucznia samobójstwa.

- a. Zebranie wstępnych informacji o okolicznościach zdarzenia i przekazanie ich dyrektorowi szkoły.
- b. Zawiadomienie organu prowadzącego i nadzorującego szkołę przez dyrektora szkoły
- c. Zebranie Zespołu Kryzysowego i wspólne podjęcie dalszych działań
- d. Poinformowanie nauczycieli o zdarzeniu na Radzie Pedagogicznej
- e. Poinformowanie uczniów na forum klasy przez wychowawców
- f. Stworzenie uczniom możliwości uczestniczenia w ceremoniach pogrzebowych
- g. Udzielanie wsparcia uczniom
- h. Unikanie umedialniania problemu
- i. Unikanie poczucia nadmiernej odpowiedzialności za zdarzenie.

XIX. Procedura postępowania w przypadku ciąży uczennicy.

1. W przypadku zaobserwowania lub powzięcia informacji, że uczennica jest w ciąży nauczyciel/wychowawca informuje o tym fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły
2. Wychowawca lub pedagog szkolny wzywa do szkoły rodziców (opiekunów prawnych) i przeprowadza rozmowę z uczennicą oraz jej rodzicami (opiekunami), prosi o informację o przewidywanym terminie porodu lub o wgląd w kartę ciąży. Jeśli uczennica nie posiada karty ciąży zobowiązuje rodziców do wizyty u ginekologa i potwierdzeniu ciąży. Sporządza notatkę z przeprowadzonej rozmowy (do teczki wychowawcy).
3. W przypadku potwierdzenia informacji, dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami (opiekunami prawnymi) oraz wychowawcą ustalają sposób i termin realizacji obowiązku szkolnego przez uczennicę.
4. Pedagog szkolny wskazuje rodzicom możliwości skorzystania przez uczennicę i ich samych z pomocy psychologiczno-pedagogicznej na terenie szkoły i poza nią.
5. Dyrektor zobowiązuje wychowawcę i pielęgniarkę szkolną do opieki nad uczennicą w trakcie pobytu w szkole oraz ewentualnej kontroli w czasie jej przebywania w domu.
6. Dyrektor szkoły lub pedagog szkolny o zaistniałej sytuacji powiadamia na piśmie sąd rodzinny.
7. Jeśli fakt zajścia w ciążę miał miejsce przed ukończeniem przez nią 15 roku życia dyrektor szkoły powiadamia o tym prokuraturę i informuje o tym fakcie rodziców uczennicy.

XX. Procedura postępowania w przypadku otrzymania podejrzonej paczki lub koperty oraz telefonu ostrzegającego przed niebezpieczeństwem.

1. Należy zabezpieczyć teren, uniemożliwić dostęp uczniom
2. Niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły
2. Dyrektor szkoły powiadamia policję i straż pożarną oraz podejmuje decyzję o ewentualnej ewakuacji szkoły.

XXI. Postępowanie w czasie zagrożenia „bombowego” (przyjęcie zgłoszenia telefonicznego, znalezienie na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, przedmiotu niewiadomego pochodzenia).

1. Osoba, która przyjęła zgłoszenie o podłożeniu ładunku wybuchowego lub znalazła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia, niezwłocznie powiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły.
2. Zabezpieczenie miejsca, w którym znajduje się podejrzany przedmiot.
3. Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać!
4. Dyrektor niezwłocznie powiadamia Policję lub Straż Miejską.
5. Do czasu przybycia Policji akcją kieruje dyrektor szkoły.
6. Jeżeli zaistnieje taka konieczność - dyrektor zarządza ewakuację.
7. Na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze, takie jak: pogotowie ratunkowe, straż pożarną, pogotowie gazowe, pogotowie wodnokanalizacyjne, pogotowie energetyczne.
8. Po przybyciu Policji na miejsce incydentu bombowego, akcją kieruje Policja.
9. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.
10. Po ogłoszeniu ewakuacji należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon.
11. Nauczyciele liczą dzieci i wspólnie z uczniami opuszczają klasę, zgodnie z planem ewakuacyjnym szkoły, udając się na wyznaczone miejsce. Zostawiają otwarte drzwi od klasy
12. Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne Policji.

XXII. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń jest ofiarą przemocy w rodzinie.

1. Szkoła występuje do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną .

XXIII. Postępowanie w przypadku próby odebrania dziecka ze szkoły przez nietrzeźwego rodzica.

1. Nauczyciel, który podejrzewa lub otrzymuje informację o tym, że po dziecko przyszedł pijany rodzic, powiadamia dyrektora (przedszkola) placówki
2. Dyrektor wydaje dyspozycje, które umożliwią odizolowanie dziecka od nietrzeźwego rodzica.
3. Dyrektor/nauczyciel nawiązuje kontakt z drugim rodzicem, informuje o zaistniałej sytuacji oraz ustala sposób dalszego postępowania w celu odebrania dziecka z przedszkola. W przypadku braku kontaktu z rodzicem podejmuje próbę skontaktowania się z osobami wskazanymi przez rodziców w upoważnieniu do odbioru dziecka z przedszkola.
4. Dziecko odbiera drugi rodzic lub na podstawie ustaleń z rodzicami nauczyciel przekazuje dziecko osobie upoważnionej. W sytuacji, gdy rodzic lub upoważniona pisemnie osoba nie może odebrać dziecka, rodzic może jednorazowo wskazać (upoważnienie ustne) inną pełnoletnią osobę, podając jej dane. Osoba upoważniona w momencie odbioru dziecka powinna mieć przy sobie dowód osobisty i na żądanie nauczyciela okazać go.
5. Jeżeli nie ma możliwości kontaktu z drugim rodzicem lub osobą upoważnioną do odbioru dziecka z przedszkola, nauczyciel informuje dyrektora o zaistniałej sytuacji. Dyrektor podejmuje decyzję, co do dalszego trybu postępowania z uwzględnieniem: decyzji o ponownej próbie skontaktowania się z osobami mogącymi odebrać dziecko z przedszkola; w tym czasie dziecko pozostaje pod opieką nauczyciela, w przypadku wyczerpania wszelkich możliwości odbioru dziecka przez rodzica lub osobę upoważnioną dyrektor podejmuje decyzję o zawiadomieniu policji, która przejmuje opiekę nad dzieckiem i postanawia o ewentualnym oddaniu dziecka pod opiekę innym członkom rodziny lub o umieszczeniu w placówce opiekuńczej.
6. Dyrektor sporządza notatkę służbową z przebiegu zdarzenia.
7. Po zdarzeniu dyrektor przedszkola przeprowadza rozmowę z rodzicami w celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji oraz zobowiązuje ich do przestrzegania zasad obowiązujących w przedszkolu/szkole dotyczących odbioru dziecka z placówki.
2. W przypadku gdy sytuacja zdarza się kolejny raz lub dziecko zostało umieszczone w placówce interwencyjnej, dyrektor powiadamia o zdarzeniach sąd rejonowy, wydział rodzinny i ds. nieletnich, a także terenowy ośrodek pomocy społecznej.

XXIV. POSTĘPOWANIE W RAZIE WYPADKÓW

Nauczyciel, który jest świadkiem wypadku lub zajścia, w którym są poszkodowani, jest zobowiązany do podjęcia czynności ograniczających skutki zdarzenia:

1. Udziela wymaganej pierwszej pomocy medycznej lub zapewnia ją poprzez wezwanie pielęgniarki szkolnej, lekarza (jeżeli obrażenia u poszkodowanego ucznia są poważne i wymagana jest natychmiastowa pomoc medyczna).

2. Upewnia się (po udzieleniu pomocy przedmedycznej), czy uczeń może uczestniczyć w dalszych zajęciach, czy musi udać się do lekarza lub wrócić do domu.
3. Powiadamia o wypadku rodziców poszkodowanego ucznia.
  - * W wypadku niemożności skontaktowania się z rodzicami lub niemożności ich przybycia do placówki zapewnia poszkodowanemu bezpieczny powrót do domu lub przejazd do lekarza.
4. Zabezpiecza (w miarę możliwości) miejsce wypadku.
5. Powiadamia natychmiast dyrektora szkoły, a pod jego nieobecność osobę kierującą placówką.
  - * Jeżeli powiadomienie bezpośrednio dyrektora albo osoby kierującej placówką w danej chwili jest niemożliwe, to powiadamia pracownika służby BHP lub pracownika szkoły, z którym ma kontakt i który może przekazać tę informację dyrektorowi szkoły.
6. Wypełnia kartę zgłoszenia wypadku ucznia (druk o nazwie „Zawiadomienie o wypadku ucznia”, który znajduje się w sekretariacie szkoły) i przekazuje ją bezpośrednio dyrektorowi szkoły, zastępcy dyrektora szkoły lub, w razie ich nieobecności, pozostawia w sekretariacie.

Uczeń (świadek wypadku, poszkodowany):

1. Natychmiast powiadamia o wypadku wychowawcę, innego nauczyciela lub pracownika szkoły.
2. W razie konieczności (i w miarę możliwości) udziela pomocy przedmedycznej.
3. W razie konieczności (i w miarę możliwości) zabezpiecza miejsce wypadku.
4. Wypełnia kartę zgłoszenia wypadku ucznia (druk o nazwie „Zawiadomienie o wypadku ucznia”, który znajduje się w sekretariacie szkoły) i przekazuje ją bezpośrednio dyrektorowi szkoły, zastępcy dyrektora szkoły lub, w razie ich nieobecności, pozostawia w sekretariacie.

Dyrektor (po otrzymaniu zgłoszenia wypadku):

1. Zabezpiecza (w miarę potrzeb) miejsce wypadku.
2. Powołuje zespół ds. ustalenia przyczyn wypadku.
3. Przekazuje informacje i zgłoszenie powołanemu zespołowi ds. ustalenia przyczyn wypadku.
4. O każdym wypadku zawiadamia niezwłocznie: rodziców (opiekunów) poszkodowanego, pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy, społecznego inspektora pracy, organ prowadzący szkołę lub placówkę.
5. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym zawiadamia niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty.
6. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.
7. Zatwierdza protokół powypadkowy.
8. Prowadzi rejestr wypadków.

9. Omawia z pracownikami szkoły (placówki) okoliczności i przyczyny wypadków oraz ustala środki niezbędne do zapobiegnięcia im.
10. Wydaje zalecenia powypadkowe.

Zespół ds. ustalenia przyczyn wypadku podejmuje działania dotyczące ustalenia przyczyn wypadku i sporządza protokół wypadkowy, a pracownik do spraw BHP wpisuje do rejestru wypadków informację o wypadku oraz przez rok przechowuje notatki, które nie zostały włączone do protokółów powypadkowych.

Procedury zaktualizowano 16.11.2022 r.

Podstawa prawna:

1. Konwencja o Prawach Dziecka (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526),
2. art. 6 ustawy z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2014 r. poz. 191 ze zm.),
3. ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2012 r. poz. 1356 ze zm.).
  - 1) Ustawa z 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jedn.: DzU z 2002r. nr 11, poz.109, z późn. zm.) oraz przepisy wykonawcze do tej Ustawy.
4. Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (DzU nr 35, poz. 230, z późn. zm.).
5. Ustawa z 24 kwietnia 1997r. o przeciwdziałaniu narkomanii (DzU z 2003r. nr 24, poz. 198).
6. Ustawa z 6 kwietnia 1990r. o Policji (DzU nr 30, poz. 179, z późn. zm.).
7. Zarządzenie nr 590 Komendanta Głównego Policji z 24 października 2003r. w sprawie metod i form wychowania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
8. Ustawa z 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jedn.: DzU z 2004r. nr 256, poz. 2572).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (DzU z 2003r. nr 26, poz. 226).

